Gemeente Haarlem

Participatieraad
T.a.v. A. Jurjus

Ons kenmerk	2020/1022981
Datum	27 oktober 2020
Afdeling	PG
Contact	P. Haker
Telefoon	06-46215181
E-mail	phaker@haarlem.nl
Bijlage(n)	-
Kopie aan	-
Uw kenmerk	-

Onderwerp: uw ongevraagd advies

Geachte heer Jurjus,

Het college bedankt de Participatieraad voor het ongevraagd advies op de informatienota 'ontwikkelingen en maatregelen kostenbeheersing Jeugd en Wmo'. Het college is echter ook enigszins verrast: uw eerdere advies d.d. 11 augustus naar aanleiding van de nota 'maatregelen kostenbeheersing jeugd 2020' heeft een andere toonzetting dan dit ongevraagd advies.

De Participatieraad mist een gedegen analyse van de oorzaken van de kostenstijgingen en daarmee de onderbouwingen van de voorgenomen maatregelen.
Het college heeft een analyse gemaakt van de groeiende vraag naar maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo en de sturingsmogelijkheden die wij als gemeente hebben. Deze analyse is in een technische sessie aan de commissie Samenleving gepresenteerd op 19 oktober. Ambtelijk is u aangeboden deze presentatie ook voor de Participatieraad te verzorgen.

Uit verschillende landelijke onderzoeken is daarnaast afdoende gebleken dat er sprake is van kostenstijgingen in zowel Jeugd als Wmo. Factoren die hierin een rol spelen zijn de groeiende vraag naar ondersteuning, demografische ontwikkelingen, CAO-ontwikkelingen in de zorg die gemeenten moeten volgen als gevolg van de Algemene Maatregel van Bestuur omtrent reële tarieven et cetera. In uw advies verwijst u zelf ook naar enkele van deze onderzoeken. En zolang de rijksoverheid niet bereid is gemeenten hierin tegemoet te komen, zullen gemeenten op lokaal niveau maatregelen moeten nemen om de oplopende tekorten te beheersen.

In uw advies stelt u dat het gemeenten slecht lukt om kosten te monitoren. Wij hebben het afgelopen jaar forse stappen gezet in het data-gedreven werken en het implementeren van 'grip op data'. Wij volgen en analyseren kostenontwikkelingen nauwgezet en op maandbasis, zowel op het niveau van producten als op aanbieder. Wij zien trends en sturen bij als daartoe aanleiding is. Dit echter wel binnen de kaders van de huidige contracten met aanbieders. Bij de volgende verwervingsronde Jeugd en Wmo zal data-gestuurd werken ook zijn weerslag krijgen in de contractafspraken met aanbieders per 2022.

U heeft een aantal aanbevelingen. Puntsgewijs:

1) Follow the money

Het college neemt inderdaad deel aan dit onderzoek.

2) Monitoren van consequenties

Het is evident dat een deel van deze maatregelen consequenties heeft voor onze inwoners. Dat doet niet af aan het gegeven dat het college maatregelen noodzakelijk acht, gelet op het beheersen van de groeiende vraag en daarmee samenhangende kosten. Het college zal de consequenties van de voorgestelde maatregelen vanzelfsprekend blijven volgen, als deze door de gemeenteraad worden overgenomen.

U geeft een aantal specifieke signalen.

- Het klopt dat er een wachtlijst is voor dagopvang 1 -4 jarigen. Op dit moment loopt er een onderzoek naar de oorzaak van de toename van deze specifieke vraag. De gemeente beschikt echter op dit moment niet over de middelen om de capaciteit voor dagopvang uit te breiden.
- Dat geldt ook voor de wachtlijsten in de Jeugd GGZ. Hier spelen bovendien ook andere factoren een rol, zoals de wijze waarop de Jeugd GGZ zelf omgaat met wachtlijsten, de onderlinge samenwerking en doorverwijzing en de eigen inzet van capaciteit.
- Budgetplafonds kunnen de keuzevrijheid voor ouders beperken, er zal echter altijd een passend alternatief aanbod worden gedaan.
- Er zijn maatregelen die een effect hebben op de inwoners van Haarlem. De Participatieraad vraagt aandacht voor de positie van inwoners met een minimuminkomen. Dat is in Haarlem al de standaard werkwijze: mensen met een minimuminkomen kunnen een beroep doen op bijzondere bijstand voor een tegemoetkoming in de kosten van eigen bijdragen Wmo (en andere eigen bijdragen).
- Met het CJG maken we nadere afspraken over hun opdracht als het gaat om (a) de uitvoering van de toegangsfunctie, (b) de versterking van hun regierol en (c) de uitvoering van ambulante begeleiding door het CJG zelf. Dit brengt uiteraard capaciteitsvraagstukken met zich mee.
- De gemeente heeft geen grip op de wachtlijsten in de volwassenen GGZ, deze vallen onder de landelijke Zorgverzekeringswet

3) Aanbevolen uitgangspunten voor de gemeente als regievoerder

In algemene zin herkent het college zich in de uitgangspunten zoals in uw advies wordt verwoord. Zoals vermeld bereidt het college de nieuwe verwervingsronde Jeugd en Wmo voor. Onderdeel hiervan zal zijn het vastleggen van een aantal bestuurlijke uitgangspunten en ambities in de verwervingsstrategieën voor Jeugd en Wmo. Daarnaast is het college van mening dat de huidige problematiek in het sociaal domein niet alleen een verantwoordelijkheid is van de gemeente, maar een gedeelde verantwoordelijkheid voor gemeente én aanbieders.

Met deze brief geven wij een eerste reactie op uw advies en doen wij de uitnodiging om onze analyses met u te delen in een vergadering van de Participatieraad.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris, de burgemeester,

mr. C.M. Lenstra drs. J. Wienen